
OPSCHRIFT

Vergadering van 19 april 2016

Nummer: 2016_MV_00223

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Sven Taeldeman: Buurtstewards.

Raadslid(-leden):

Sven Taeldeman - sp.a

Bevoegd:

Resul Tapmaz

OMSCHRIJVING VAN DE VRAAG

Toelichting:

Eind 2011 werd n.a.v. de grote instroom van Oost- en Midden-Europese nieuwkomers in Gent en enkele andere Vlaamse steden, onder impuls van de toenmalige Vlaamse minister van Stedenbeleid (met een aanzienlijk budget), een project met zgn. 'buurtstewards' boven de doopvont gehouden. Dit betekende een budget van 15 VTE aan buurtstewards in de steden Antwerpen, Sint-Niklaas, Brussel en Gent (6 VTE in Gent), en dit voor 4 jaar. Deze buurtstewards werden ingezet in het begeleiden van nieuwkomers (ihb met Roma-achtergrond) en het bevorderen van het samenleven in buurten in de stad. Dit werd jaarlijks goed opgevolgd, en nu ligt er naar het einde van het 4^e werkingsjaar een positief eindverslag voor.

Vraag:

- Hoe omschrijft u, op basis van de evaluatie, de toekomstige (nood aan) inzet van deze buurtstewards?
- Kan en zal dit initiatief worden verdergezet?
 - Wat zijn de intenties?
 - Kan dit gepaard gaan met Vlaamse steun, zijn er al enige signalen hierover?

- Worden daarbij nieuwe klemtonen gelegd, bv ook rond nieuwe groepen nieuwkomers, of nieuwe inhoudelijke aandachtspunten?

ANTWOORD

19 april 2016

De Buurtstewards kaderen in het Vlaamse actieplan Midden en Oost-Europese (Roma) migranten 2012 – 2015, dat na de uitbreiding van de Europese Unie met 8 Midden- en Oost-Europese lidstaten werd uitgewerkt.

Er vestigden zich de voorbije jaren in Gent heel wat Midden en Oost-Europese migranten, waarvan veel met Rom-ethniciteit – tussen 2008 en 2015 noteerden we een toename van 7198 Intra-Europese Migranten (IEM'ers), waarvan de Bulgaren en Slovaken de grootste groepen uitmaken.

In navolging van het Vlaamse beleid ontwikkelde de Stad Gent een eigen tweesporenbeleid rond Intra-Europese migratie. Enerzijds levert de Stad Gent als gastvrije en solidaire stad inspanningen om kansen te bieden aan al wie wil participeren aan onze samenleving. Anderzijds treedt de Stad Gent kordaat op bij wanpraktijken. Overlast in de wijken en misbruiken betreffende werk of verblijf worden niet getolereerd.

Op 1 september 2012 gingen er 6 buurtstewards en 1 coördinator aan de slag om het tweesporenbeleid op het terrein in de praktijk te brengen, met financiële ondersteuning van de Vlaamse overheid.

De buurtstewards werken binnen de doelgroep van de IEM'ers hoofdzakelijk met Slovaakse, Bulgaarse en Roemeense gezinnen met een kwetsbaar profiel. Het zijn veelal mensen die weinig tot geen toegang hebben tot het reguliere hulpverleningsaanbod of er geen gebruik van maken wegens de te hoge drempels of een onaangepaste methodiek.

De Gentse buurtstewards werken outreachend. Dit betekent dat ze actief contact leggen met de doelgroep en wanneer nodig met buurtbewoners, door middel van huisbezoeken. Ze starten een case op basis van aanmeldingen. Deze kunnen binnenkomen vanuit alle Gentse diensten en organisaties (*Dienst Preventie voor Veiligheid, Dienst Milieutoezicht, scholen, vrijwilligersorganisaties, politie, Gemeenschapswacht, Straathoekwerk enz...*).

Buurtstewards werken aanlampend en integraal. De voorbije jaren bouwden ze zorgvuldig contacten uit met de families in de meest precaire leefsituaties en beten zich vast in zeer complexe dossiers. Ze leveren maatwerk bij het afstemmen tussen de IEM-gezinnen en de hulpverlening en politie. Ze zijn een onmisbare schakel geworden bij de goede integratie van de doelgroep.

En er worden positieve resultaten geboekt. Sinds de inzet van de Buurtstewards ontvangt de Stad Gent opmerkelijk minder klachten over overlast door families. Een deel van de meest precaire gezinnen slaagde er in het kraakcircuit te verlaten en te huren op de private markt, er wordt consequent ingezet op scholing en er worden steeds meer voortrajecten en bemiddelingstrajecten inzake werk afgelegd.

In de afgelopen 3 jaar zien we een langzame evolutie van reactief werken naar proactief werken. In minder dan 4 jaar werden 232 cases afgewerkt, waarvan 120 met overlastcomponent. (*De meest voorkomende overlastproblemen zijn: afval (30%), lawaaihinder (20%), sluikestorten (20%) en complexe overlast (= combinatie van verschillende problemen) (20%). Dit is verspreid over gans Gent zonder dat hier één specifieke buurt in het oog springt.*) Naast overlastbestrijding komt er steeds meer ruimte vrij voor de buurtstewards om proactief te werken aan begeleiding van gezinnen van Midden en Oost-Europese migranten.

Ondanks het vele goede werk van de Buurtstewards is de klus echter nog niet geklaard. Er zijn momenteel 92 cases actief en jaarlijks worden er nog een honderdtal nieuwe gezinnen aangemeld. Voor deze families blijft de specifieke expertise en aanpak van de Buurtstewards nodig.

Daarom is het ook goed dat we vorige week nieuws hebben gekregen vanuit Vlaanderen. U weet dat er totnogtoe onzekerheid heerste inzake de continuering van de financiering van het project Buurtstewards door Vlaanderen – het project loopt af in augustus 2016.

Volgens het Vlaamse evaluatierapport blijkt de methodiek van de buurtstewards in de 4 steden (Gent, Antwerpen, Sint-Niklaas, Brussel) een goede methodiek om het vertrouwen van de Roma te winnen en samen met hen stappen vooruit te zetten. Alle projecten behalen goede resultaten bij de Romadoelgroep, op de terreinen waarop hun focus lag.

De inzet van de buurtstewards wordt in de 4 steden sterk positief gewaardeerd door de voorzieningen. Alle bevroegde voorzieningen geven aan hun huidige werking ten aanzien van Roma niet even kwaliteitsvol of zelfs onmogelijk zonder de inzet van brugfiguren te kunnen continueren. De door Vlaanderen beoogde structurele verankering van de methodiek via incorporatie in de reguliere diensten en organisaties lijkt aldus nog niet meteen voor morgen.

Het stadsbestuur had dit al langer in de gaten en koos daarom in 2015 reeds voor inbedding van de methodiek van de buurtstewards in de Dienst Outreachend Werken. Vorige week hebben onze buurtstewards trouwens een publicatie voorgesteld, *“Intra-Europese migratie in de praktijk. Een voorstelling van het project Buurtstewards”*. Met dit boek willen de Gentse buurtstewards de ontwikkelde methodieken en de ervaring in het begeleiden van IEM’ers zichtbaar en raadpleegbaar maken.

In lijn met onze eigen bevindingen, haalt ook het Vlaams rapport aan dat, ondanks de positieve resultaten, verdere inspanningen aangewezen zijn. De laatste jaren heeft er een nieuwe instroom van gezinnen plaatsgevonden waarmee opnieuw dezelfde beweging gemaakt moet worden.

Volgens Vlaanderen zal voor de ondersteuning van de toegankelijkheid van voorzieningen, vooral op tweedelijnsniveau, de inzet van brugfiguren ook op lange termijn noodzakelijk blijven. Het voorzien van een beperkte groep, centraal gepositioneerde, bemiddelaars op lokaal niveau biedt dan een uitweg, aldus het rapport.

Via een persbericht van de Minister vernamen we intussen dat de middelen van de buurtstewards alvast voor 1 werkingsjaar gecontinueerd worden, tot augustus 2017. Over wat daarna volgt, is er momenteel nog niks bekend.

Gezien de aanhoudende instroom van IEM-ers, de komst van de oorlogsvluchtelingen en de bestaande nood aan (meer) brugfiguren in het werken met diverse etnisch-culturele minderheden, vind ik een bestendiging van het huidige team buurtstewards het absolute minimum. Persoonlijk ben ik zelfs voorstander van een uitbreiding van het team zodat deze methodiek ook voor andere doelgroepen zou kunnen ingezet worden. Om alle Gentse gezinnen in precare omstandigheden dienstverlening op maat te kunnen bieden, zou het goed zijn mochten er bovenop de huidige werking van de buurtstewards naar IEM-gezinnen, een aantal bijkomende buurtstewards kunnen ingezet worden voor andere ECM-gezinnen. De voorzieningen die in het kader van het Vlaamse evaluatierapport werden bevraagd, kwamen tot eenzelfde conclusie.

De doelgroep van het project "*Buurtstewards Plus*" valt mijns inziens dan ook te definiëren als volgt: gezinnen met een eerder recente migratiegeschiedenis, in een precare en/of complexe verblijfssituatie, die anderstalig zijn, in precare levensomstandigheden verkeren en die geen aansluiting vinden bij de reguliere hulpverlening.
